

ОБЛІК АГРАРНИХ НОТ В ДЕПОЗИТАРНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ



Аграрна нота

- ▶ **посвідчує безумовне зобов'язання боржника**, забезпечене заставою, поставити с/г продукцію (товарна аграрна нота) або сплатити грошові кошти кредитору (фінансова аграрна нота)
- ▶ **використовується як інструмент залучення грошових коштів** у сільське господарство та/або для здійснення розрахунків за договорами

Характеристики

- ▶ **неемісійний цінних папір**
- ▶ **існує в електронній формі** - обліковий запис на рахунку в цінних паперах (**сегрегований рахунок**) з відображенням реквізитів у Реєстрі аграрних нот

Запроваджується – з **01.01.2025**

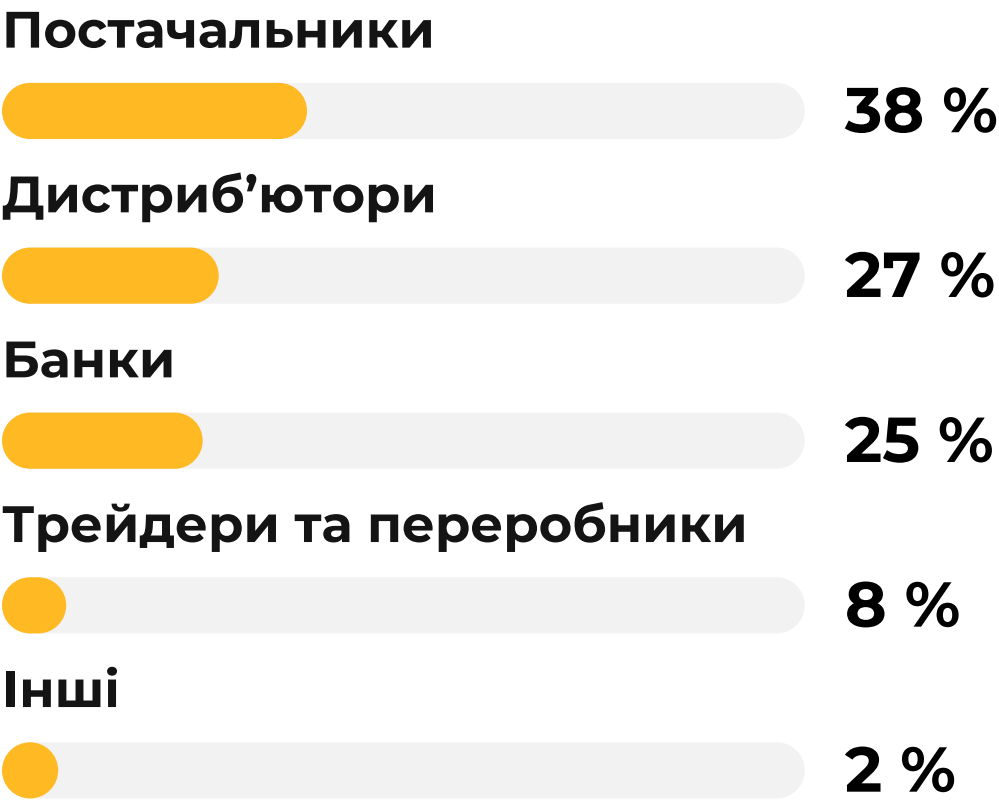




СТАТИСТИКА ВИДАЧІ ФІНАНСУВАННЯ ПІД АГРАРНІ РОЗПИСКИ

Кредитори, що фінансують під аграрні розписки, %

2023

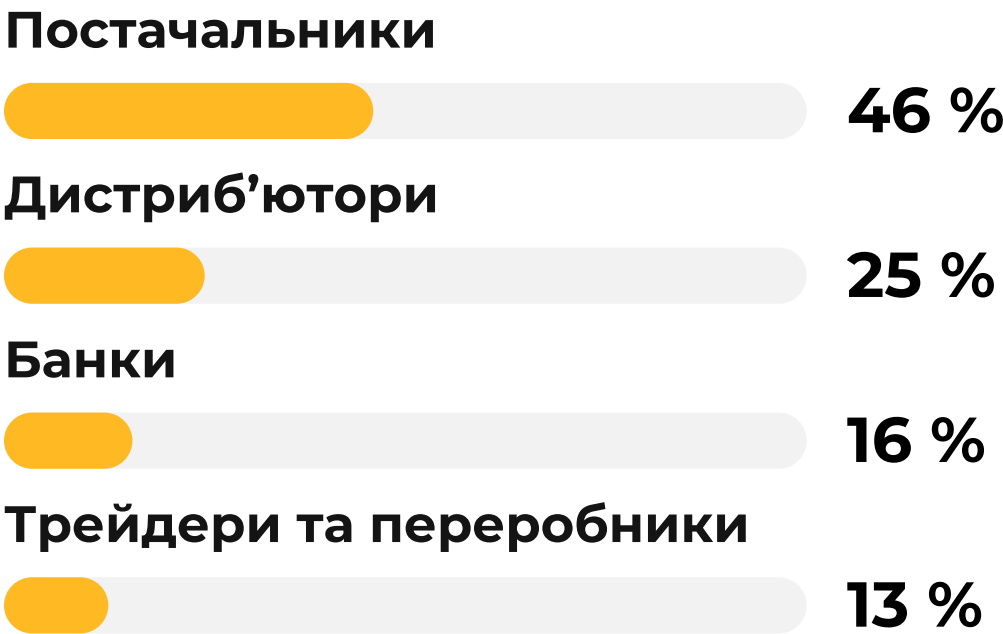


\$ 198,765
середній розмір позики

500
господарств від <1 га до великих агрохолдингів

67
кредиторів

2024

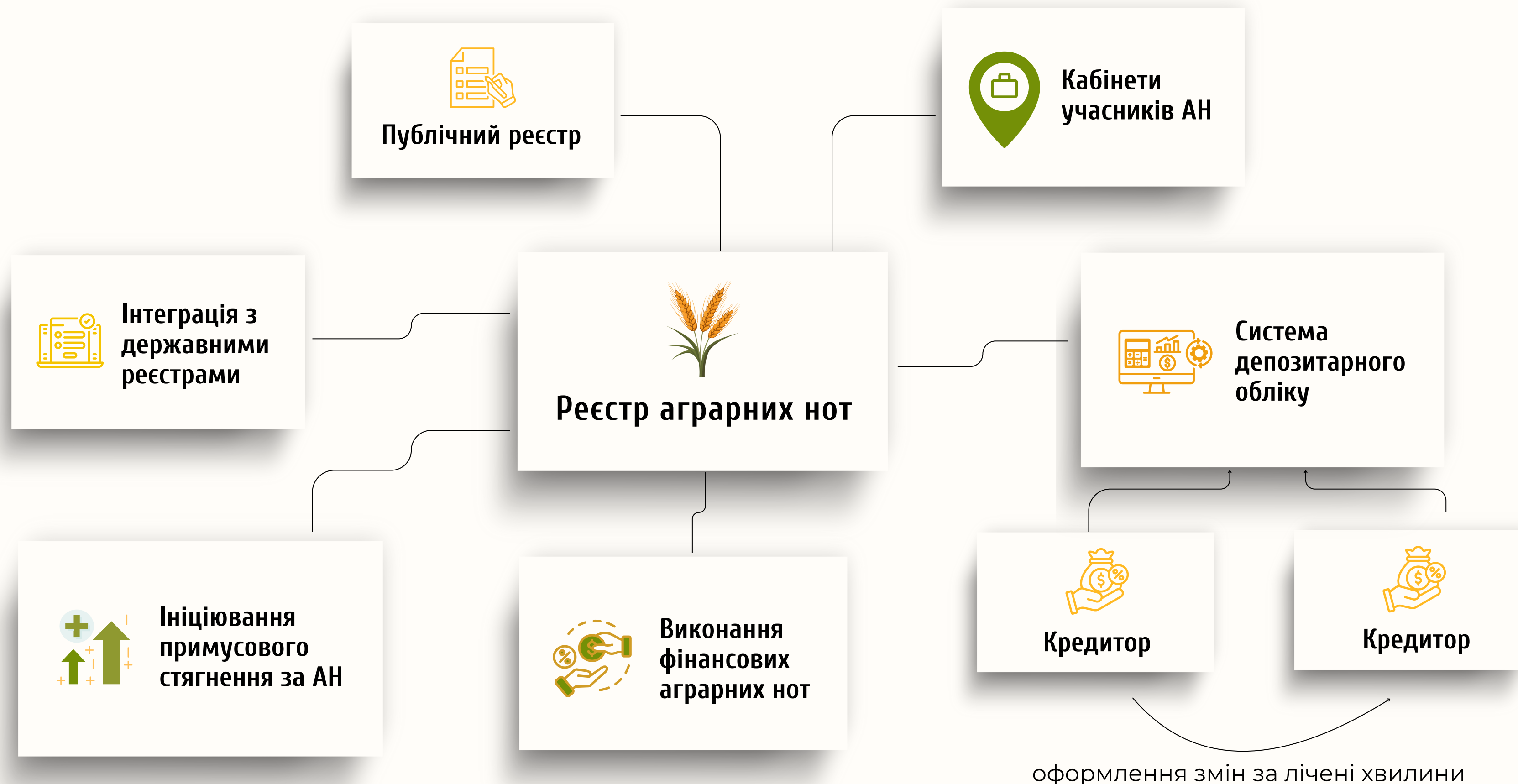


\$ 177,354
середній розмір позики

512
господарств від <1 га до великих агрохолдингів

62
кредитора

Екосистема для аграрних нот



Ступінь оборотоздатності аграрних нот



Види

- ▶ **обмежено оборотоздатні** - не підлягають передачі, крім встановлених випадків (правонаступництво, спадкування або згідно з актом публічно-правового характеру)
- ▶ **частково обмежено оборотоздатні** - торгівля на організованих ринках не допускається, з можливістю солідарної відповідальності кредиторів – передача з порукою
- ▶ **необмежені в обороті** - у вільному обігу

Ким визначається

- ▶ **боржником та кредитором** під час видачі аграрної ноти (обов'язковий реквізит)



Центральний депозитарій

здійснює відображення інформації про ступінь оборотоздатності в системі депозитарного обліку



Депозитарні установи

забезпечують дотримання обмежень, пов'язаних з відповідним ступенем оборотоздатності

Інформація про аграрну ноту, яка відображається в системі депозитарного обліку

В депозитарній системі

- ✓ **дата та час** видачі аграрної ноти
- ✓ **код** цінних паперів
- ✓ **номінальна вартість** аграрної ноти
- ✓ **вид** аграрної ноти за видом зобов'язання
- ✓ **ступінь** оборотоздатності
- ✓ **строк або термін виконання зобов'язання за аграрноюнотою**
- ✓ **відомості про боржника** за аграрноюнотою та його уповноважених осіб
- ✓ **відомості про кредитора** за аграрноюнотою та його уповноважених осіб
- ✓ **відомості про обмеження** прав на аграрні ноти та прав за аграрними нотами

► **В Реєстрі аграрних нот** - інші відомості про аграрні ноти

► **Здійснюється обмін інформацією між депозитарною системою та Реєстром аграрних нот**

Порядок обміну інформацією між Реєстром та системою депозитарного обліку

Обмін інформацією між Реєстром та системою деп. обліку здійснюється:

- ▶ кожного операційного дня
- ▶ у двосторонньому напрямку
- ▶ передана до Реєстру інформація з системи деп. обліку - джерело інформації Реєстру
- ▶ передана до системи деп. обліку інформація з Реєстру - підстава для внесення змін до системи деп. обліку
- ▶ перелік випадків обміну інформацією - встановлюється НКЦПФР

Приклади випадків обміну

- ▶ **з Реєстру до системи деп. обліку:**
 - **при видачі аграрної ноти:** щодо реквізитів аграрної ноти, які відображаються в системі деп. обліку та щодо номеру рахунку у цінних паперах особи, яка має намір отримати аграрну ноту у власність, та інформації про таку особу
 - **при виконанні зобов'язання за аграрною нотою:** щодо дати та часу внесення до Реєстру запису про припинення зобов'язання за аграрною нотою
- ▶ **із системи деп. обліку до Реєстру:**
 - **при обтяженні аграрної ноти зобов'язаннями** - із зазначенням типу, підстави та дати встановлення обтяження
 - **при припиненні аграрної ноти** – щодо дати та часу припинення аграрної ноти

Корпоративні операції за аграрними нотами



- ✓ **видача** аграрної ноти
- ✓ **зміна ступеня** оборотоздатності аграрної ноти
- ✓ **конвертація** – обмін товарної аграрної ноти в фінансову аграрну ноту на суму невиконаного зобов'язання
- ✓ **виконання зобов'язання за фінансовою аграрноюнотою** – сукупність дій боржника, що пов'язані із виконанням зобов'язання за фінансовою аграрноюнотою
- ✓ **припинення** аграрної ноти внаслідок припинення зобов'язання за аграрноюнотою



Видача аграрної ноти



в депозитарній системі



в Реєстрі аграрних нот



Особа, яка має намір **видати аграрну ноту**

- укладає договір з Центральним депозитарієм
- подає розпорядження про депонування та зарахування аграрної до системи депозитарного обліку
- депонує документ про введення неемісійного цінного папера

відкриває кабінет в Реєстрі аграрних нот
заповнює реквізити аграрної ноти



Особа, яка має намір **отримати аграрну ноту**

- Укладає договір з депозитарною установою та відкриває сегрегований рахунок (за відсутності договору/ сегрегованого рахунку)

відкриває кабінет в Реєстрі аграрних нот
погоджує реквізити аграрної ноти
зазначає інформацію про реквізити депозитарної установи та відкритого в ній сегрегованого рахунку, на який буде переказана аграрна нота

Адміністратор Реєстру аграрних нот

перевіряє реквізити через інформаційну взаємодію з державними реєстрами



Видача аграрної ноти



Адміністратор Реєстру
аграрних нот



Система
депозитарного обліку

забезпечує передачу інформації щодо реквізитів
аграрної ноти ноти до депозитарної системи



Центральний депозитарій

здійснює депонування та
зарахування аграрної ноти до
системи депозитарного обліку



Реєстр аграрних нот

здійснює переказ аграрної ноти на
сегрегований рахунок депозитарної
установи, в якій відкрито рахунок
особи, яка придбала аграрну ноту

забезпечує передання інформації
з системи депозитарного обліку
до Реєстру аграрних нот щодо
депонування



Депозитарна
установа

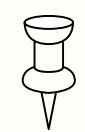


Аграрна нота є виданою з моменту депонування документа про введення
неемісійного цінного папера у Центральному депозитарії

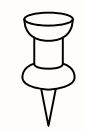
Конвертація товарної аграрної ноти в фінансову

Кредитор має право конвертувати товарну аграрну ноту у фінансову за умови:

- ▶ **не виконано** зобов'язання повністю або частково
- ▶ умовами аграрної ноти **передбачено право конвертації**



Конвертація здійснюється Центральним депозитарієм за розпорядженням кредитора



Центральний депозитарій забезпечує передання до Реєстру аграрних нот інформації щодо здійснення конвертації





Етапи конвертації

1

ПОГАШЕННЯ

погашення документа про введення неемісійного цінного паперу до системи депозитарного обліку, оформленого на товарну аграрну ноту



2

ОФОРМЛЕННЯ

оформлення на фінансову аграрну ноту документа про введення неемісійного цінного паперу до системи депозитарного обліку та його депонування



3

СПИСАННЯ

списання Центральним депозитарієм товарної аграрної ноти, яка підлягає конвертації, з сегрегованого рахунку депозитарної установи, що виконується з відображенням відповідної операції щодо такої аграрної ноти на рахунку кредитора



4

ЗАРАХУВАННЯ

зарахування фінансової аграрної ноти, в яку конвертується товарна аграрна нота, на сегрегований рахунок депозитарної установи, на якому обліковувалася така товарна аграрна нота, що виконується з відображенням відповідної операції на відповідному відокремленому рахунку кредитора



Виконання зобов'язання за фінансовою аграрною нотою



Повне або часткове виконання зобов'язання за фінансовою аграрною нотою здійснюється через депозитарну систему України



Боржник
або особа, яка несе солідарну відповідальність

перераховує грошові кошти на рахунок ЦД



Центральний депозитарій

перераховує відповідні грошові кошти депозитарній установі



Кредитор



Депозитарна установа

депозитарна установа перераховує кошти кредитору



Зобов'язання вважається виконаним з моменту зарахування грошових коштів на рахунок Центрального депозитарію

Припинення аграрної ноти

- ▶ Внесення змін до системи депозитарного обліку щодо припинення аграрної ноти здійснює Центральний депозитарій
- ▶ Центральний депозитарій списує з сегрегованого рахунку у цінних паперах депозитарної установи, в якій відкрито рахунок кредитора, аграрну ноту **не пізніше наступного операційного дня після:**



Товарна аграрна нота

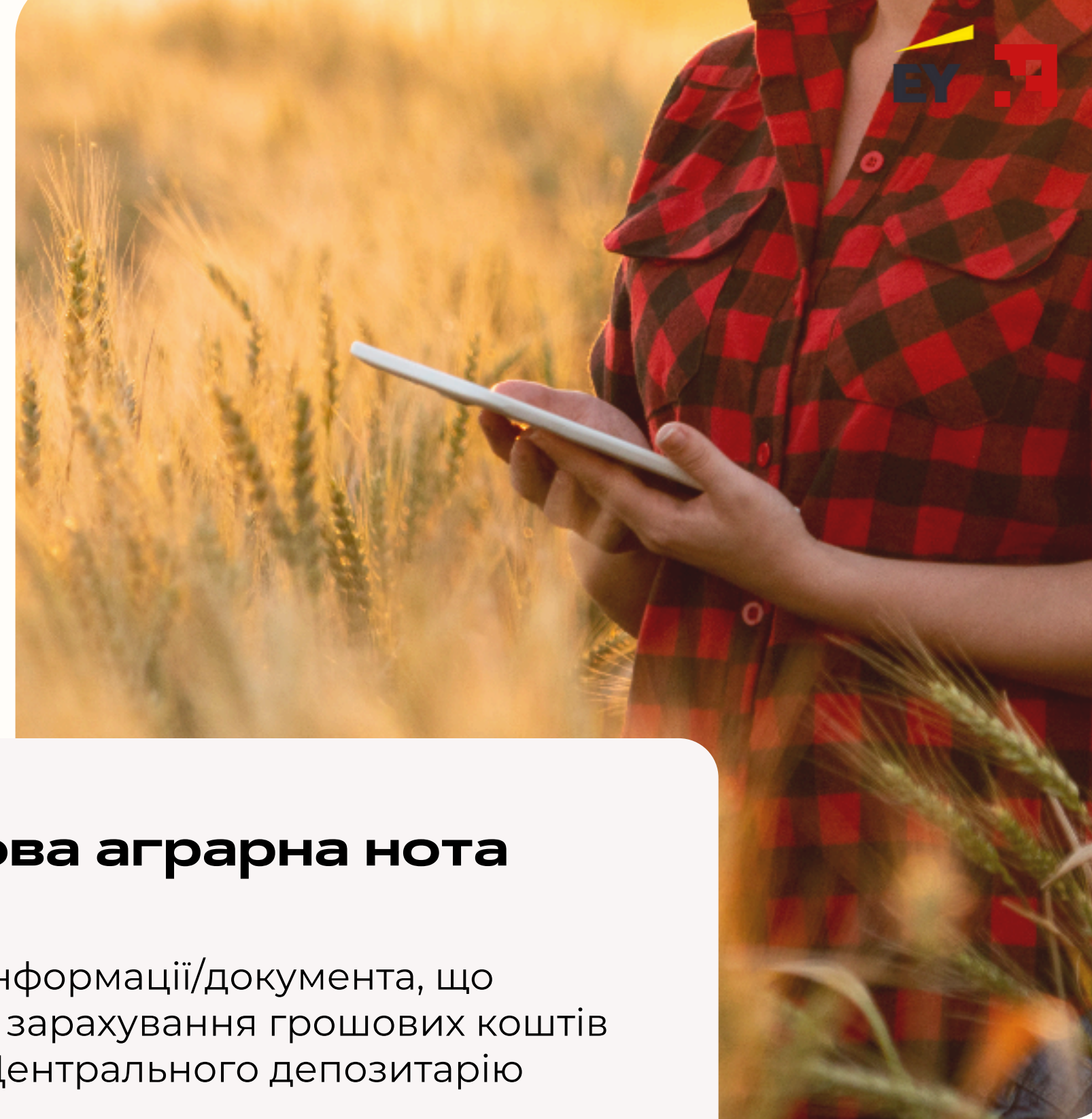
- отримання інформації з Реєстру аграрних нот про виконання зобов'язання



Фінансова аграрна нота

- отримання інформації/документа, що підтверджує зарахування грошових коштів на рахунок Центрального депозитарію

- ▶ Центральний депозитарій забезпечує передання інформації із системи депозитарного обліку цінних паперів до Реєстру аграрних нот щодо припинення аграрної ноти



Моніторинг відповідності кредитора критеріям, визначеним законом

Кредитором не може бути особа (стаття 4 Закону України «Про аграрні ноти»):

- ▶ пов'язана з державою-агресором
- ▶ до якої застосовано санкцію
- ▶ наявна у переліку терористів
- ▶ щодо якої не розкрито інформацію про КБВ
- ▶ зареєстрована (або її прямий/опосередкований власник 50 і більше % зареєстрований) в державі зі списку FATF

Депозитарна установа, яка обслуговує рахунок кредитора, забезпечує:

- 1 **не рідше, ніж раз на пів року**, його перевірку з метою встановлення наявності/відсутності факту відповідності кредитора критеріям
- 2 направлення Центральному депозитарію **не пізніше наступного операційного дня** повідомлення про виявлення факту відповідності кредитора щонайменше одному із критеріїв



Моніторинг відповідності кредитора критеріям, визначеним законом

Підстава для відмови:

- ▶ **надання розпорядження та/або документів**, що є підставою для проведення облікової депозитарної операції щодо аграрної ноти, що призводить до зарахування / переказу відповідної аграрної ноти, прав на неї на рахунок у цінних паперах депонента, який відповідає щонайменше одному з критеріїв, визначених статтею 4 Закону України «Про аграрні ноти»
- ▶ **надання депонентом – кредитором за аграрною нотою**, щодо якого встановлено факт відповідності щонайменше одному з критеріїв, визначених статтею 4 Закону України «Про аграрні ноти», розпорядження та/або документів, що є підставою для проведення облікової депозитарної операції щодо такої аграрної ноти, що призводить до встановлення обмежень щодо її відчуження



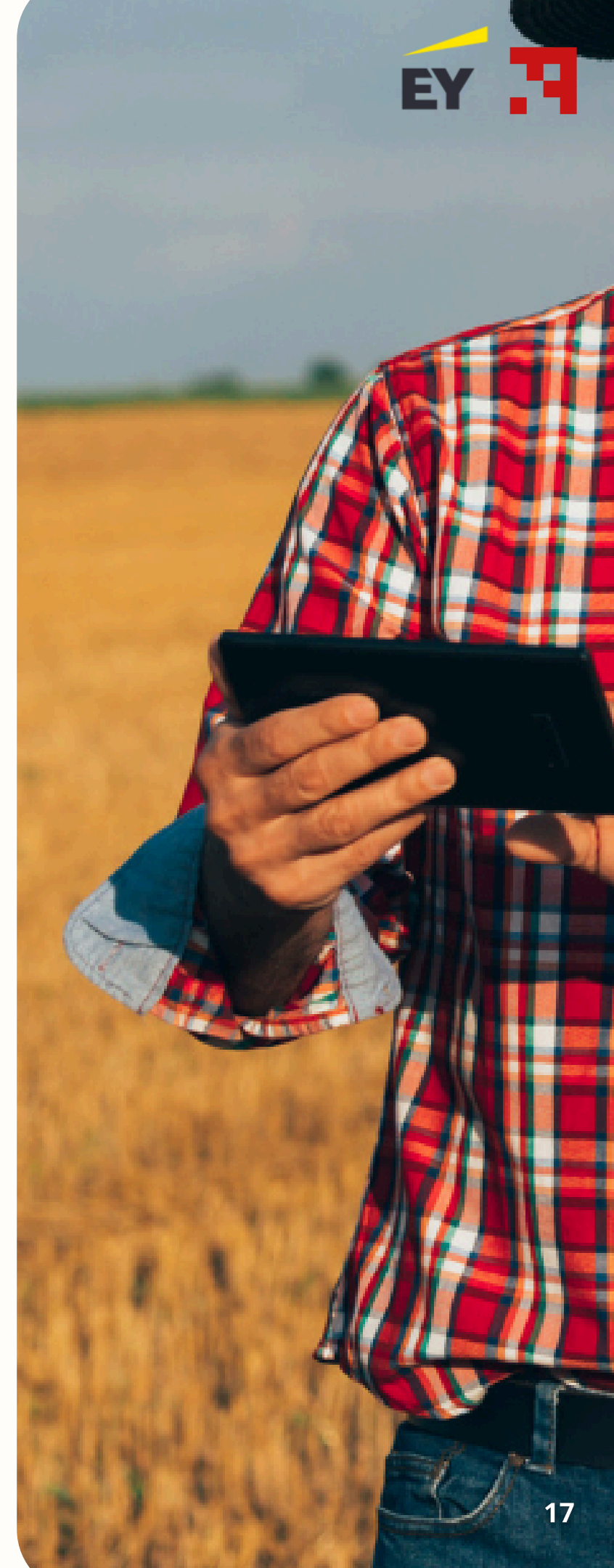
Особливості проведення депозитарних операцій з аграрними нотами

У разі, якщо правочин вчинений щодо частково обмежено оборотоздатної аграрної ноти:

- ▶ додатково до розпорядження депозитарній установі має бути надана копія такого правочину
- ▶ розпорядження від депозитарної установи до Центрального депозитарію мають містити відомості щодо того, чи здійснюється відчуження відповідної аграрної з порукою або без поруки
- ▶ розпорядження, яке подається депонентом до депозитарної установи, додатково має містити відомості щодо того, чи здійснюється відчуження аграрної ноти з порукою або без поруки

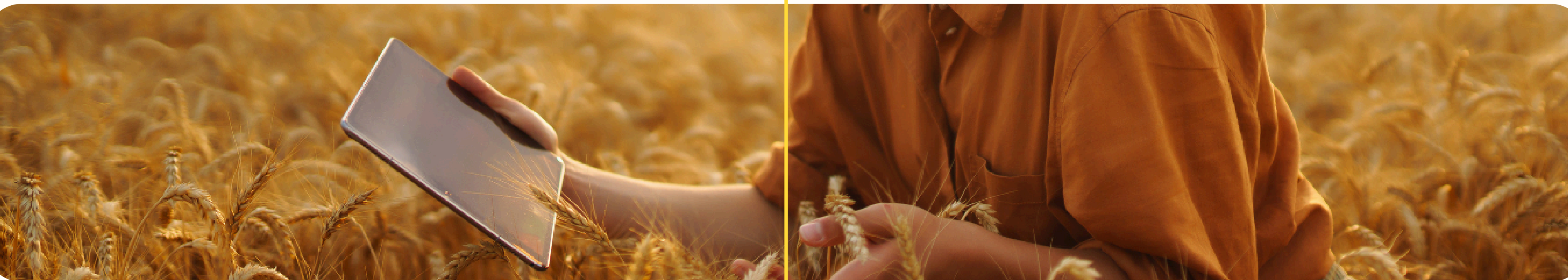
Підстава для відмови у проведенні операції:

- ▶ вказана у розпорядженні та/або документах, що є підставою для проведення депозитарної операції щодо аграрної ноти, аграрна нота, яка призначена для переказу або списання з рахунку в цінних паперах депонента, **є обмежено оборотоздатною або частково обмежено оборотоздатною, що має наслідком обмеження її передачі за відповідною депозитарною операцією згідно Закону України «Про аграрні ноти»**





КОНТАКТИ



Публічне акціонерне товариство «Національний
депозитарій України»

04107, Україна, м. Київ, вул. Якубенківська 7-Г

+38 044 363 04 00

csd.ua

info@csd.ua



Website



Facebook



LinkedIn



X



YouTube